

Европейски съвет

Брюксел, 15 декември 2023 г.
(OR. en)

EUCO 20/23

CO EUR 16
CONCL 6

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Заседание на Европейския съвет (14 и 15 декември 2023 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

I. УКРАИНА

1. Европейският съвет изтъква отново, че решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН, и отново потвърждава непоколебимата подкрепа на Европейския съюз за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и неотменимото ѝ право на самоотбрана срещу руската агресия.
2. Европейският съвет припомня предходните си заключения и потвърждава непоколебимия ангажимент на Европейския съюз да продължи да предоставя солидна политическа, финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо.
3. Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат да разглеждат внимателно неотложните военни и отбранителни нужди на Украйна. Европейският съвет набляга по-специално върху значението на навременната, предвидима и устойчива военна подкрепа за Украйна, а именно чрез Европейския механизъм за подкрепа на мира и военната мисия на ЕС за предоставяне на помощ, както и чрез пряка двустранна помощ от страна на държавите членки. Европейският съвет изтъква спешната необходимост от ускоряване на доставянето на ракети и боеприпаси, по-специално в рамките на инициативата за осигуряване на един милион броя артилерийски боеприпаси, и от предоставяне на Украйна на повече системи за противовъздушна отбрана.

Европейският съвет приканва Съвета да активизира работата по реформата на Европейския механизъм за подкрепа на мира и допълнителното увеличаване на неговото финансиране въз основа на предложението на върховния представител.

Европейският съюз и неговите държави членки продължават да бъдат готови да допринасят, в дългосрочен план и заедно с партньорите, за ангажиментите към сигурността на Украйна, което ще помогне на страната да се защитава, да се противопоставя на усилията за дестабилизация и да възпира актовете на агресия в бъдеще. След доклада на върховния представител Европейският съвет обсъди бъдещите ангажименти на ЕС към сигурността на Украйна. Европейският съвет приканва върховния представител и държавите членки да продължат работата в това отношение в рамките на Съвета. Европейският съвет ще следи развитието на въпроса.

Военната подкрепа ще бъде предоставена и ангажиментите към сигурността ще бъдат поети при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

4. Предвид продължаващите нападения на Русия срещу гражданската и критичната инфраструктура на Украйна Европейският съюз и неговите държави членки ще активизират предоставянето на Украйна на допълнителна хуманитарна помощ и помощ в областта на гражданската защита, както и помощ, която да гарантира устойчивостта на нейния енергиен сектор през зимата. Освен това Европейският съюз остава ангажиран с подкрепата за укрепването, възстановяването и реконструкцията на Украйна в координация с международните партньори, включително за процеса на разминиране и психо-социалната рехабилитация.
5. Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат активните си глобални усилия за диалог и за сътрудничество с Украйна и с партньори от всички региони на света, за да осигурят възможно най-широка международна подкрепа за всеобхватен, справедлив и траен мир, както и за ключовите принципи и цели на украинската формула за мир с оглед на бъдеща световна среща на върха за мир.
6. Европейският съвет отправя отново призив за решителен напредък, в координация с партньорите, относно начините, по които извънредните приходи, държани от частни субекти и произтичащи пряко от блокираните активи на Русия, биха могли да се насочат за подкрепа на Украйна и за възстановяването и реконструкцията на страната съгласно приложимите договорни задължения и в съответствие с правото на ЕС и международното право. В този контекст той взема под внимание неотдавнашните предложения относно извънредните приходи, произтичащи от блокирани руски активи.

7. На Русия и нейното ръководство трябва да бъде потърсена пълна отговорност за агресивната война срещу Украйна и за други особено тежки престъпления съгласно международното право, както и за огромните щети, причинени от водената от нея война. Европейският съвет насърчава продължаването на усилията, включително в основната група, за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, който да се ползва с най-широка междурегионална подкрепа и легитимност, както и на бъдещ механизъм за компенсация; Европейският съвет изтъква отново подкрепата си за регистъра на Съвета на Европа на щетите, причинени от агресията на Руската федерация срещу Украйна, като първа осезаема стъпка в тази посока. Той също така призовава всички държави да подпишат и ратифицират своевременно Люблянско-Хагската конвенция за международно сътрудничество при разследването и наказателното преследване на престъплението геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и други международни престъпления. Освен това Европейският съвет изтъква отново подкрепата си за работата на Международния наказателен съд и осъжда продължаващите опити на Русия да подкопае международния мандат и дейността на този съд.
8. Европейският съвет отправя отново спешен призив към Русия и Беларус незабавно да гарантират безопасното връщане в Украйна на всички незаконно депортирани и преместени украински деца и други цивилни лица.
9. Европейският съвет е решен да отслаби още повече способността на Русия да води агресивната си война, включително чрез допълнително засилване на санкциите си, както и чрез тяхното пълно и ефективно прилагане и чрез предотвратяване на заобикалянето им, особено по отношение на високорисковите стоки, в тясно сътрудничество с партньорите и съюзниците. Европейският съвет приветства приемането на 12-ия пакет санкции. Той приветства също споразумението, постигнато по отношение на Директивата относно определянето на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза. Европейският съвет осъжда продължаващата военна подкрепа, предоставяна от Иран, Беларус и КНДР за агресивната война на Русия. Той настойчиво приканва освен това всички държави да не предоставят материална или друга подкрепа за агресивната война на Русия. Европейският съюз ще продължи активната работа с партньорите си за противодействие на неверните послания и дезинформацията за войната от страна на Русия.

10. Европейският съвет изтъква значението на сигурността и стабилността в Черно море. От изключителна важност е украинският износ на зърно да бъде стабилен и да достига до световните пазари. Европейският съвет подкрепя всички усилия за улесняване на износа на украинско зърно и други селскостопански продукти за най-нуждаещите се държави, по-специално в Африка и Близкия изток. Европейският съвет подчертава също значението на пълноценното използване на потенциала на коридорите на солидарността на ЕС и приканва Комисията да ускори работата с държавите членки с оглед на предлагането на нови мерки за по-нататъшното развитие на капацитета на коридорите на солидарността по всички маршрути.
11. Европейският съюз ще продължи да подкрепя Република Молдова и Грузия в преодоляването на предизвикателствата, пред които са изправени вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна.

II. БЛИЗКИЯТ ИЗТОК

12. Европейският съвет проведе задълбочен стратегически дебат относно Близкия изток.

III. РАЗШИРЯВАНЕ И РЕФОРМИ

13. Като припомня Декларацията от Гранада, Европейският съвет подчертава, че разширяването е геостратегическа инвестиция в мира, сигурността, стабилността и просперитета. То е двигател за подобряване на икономическите и социалните условия на европейските граждани и намаляване на различията между държавите, а така също трябва да насърчава ценностите, на които се основава Съюзът. С оглед на перспективата за по-нататъшно разширяване на Съюза както бъдещите държави членки, така и ЕС трябва да бъдат подготвени към датата на присъединяване. Работата по двете направления следва да напредне успоредно. Държавите, стремящи се към членство, трябва да увеличат усилията си за реформи, по-специално в областта на правовата държава, в съответствие с основаното на заслуги естество на процеса на присъединяване и с помощта на ЕС. Успоредно с това Съюзът трябва във вътрешен план да положи необходимите основи и да проведе нужните реформи, като определи дългосрочните си амбиции и начините за постигането им и разгледа основни въпроси, свързани с приоритетите и политиките му, както и със способността му за действие. Това ще направи ЕС по-силен и ще укрепи европейския суверенитет.

14. Европейският съвет одобрява заключенията на Съвета относно разширяването от 12 декември 2023 г. Въз основа на пакета на Комисията относно разширяването от 8 ноември 2023 г. Европейският съвет взема следните решения:

Украйна и Република Молдова

15. Европейският съвет взема решение да започне преговори за присъединяване с Украйна и с Република Молдова.

Европейският съвет приканва Съвета да приеме съответните преговорни рамки, след като бъдат предприети необходимите мерки, изложени в съответните препоръки на Комисията от 8 ноември 2023 г.

Грузия

16. Наред с това Европейският съвет взема решение да предостави на Грузия статут на страна кандидатка, при условие че бъдат предприети необходимите стъпки, изложени в препоръката на Комисията от 8 ноември 2023 г.

Босна и Херцеговина

17. Европейският съвет ще започне преговори за присъединяване с Босна и Херцеговина, след като бъде постигната необходимата степен на съответствие с критериите за членство.

Той приканва Комисията да докладва на Съвета за напредъка най-късно през март 2024 г. с оглед на вземането на решение.

Северна Македония

18. Европейският съюз е готов да приключи встъпителната фаза на преговорите за присъединяване със Северна Македония веднага щом страната изпълни ангажимента си да завърши конституционните промени, посочени в заключенията на Съвета от 18 юли 2022 г., в съответствие с вътрешните си процедури. Европейският съвет призовава Северна Македония да ускори завършването на тези промени.

Западни Балкани

19. Като потвърждава отново пълната си и ясна ангажираност с перспективата за членство в ЕС на Западните Балкани, Европейският съвет призовава за ускоряване на процеса на тяхното присъединяване.
20. Европейският съвет взема под внимание съобщението на Комисията „Нов план за растеж за Западните Балкани“, което има за цел да се засили социално-икономическото сближаване между Западните Балкани и Европейския съюз въз основа на стриктни условия и насърчава региона да ускори темпа на свързаните с ЕС реформи и да постигне напредък в регионалната икономическа интеграция чрез общия регионален пазар на базата на правилата и стандартите на ЕС.
21. Европейският съвет остава ангажиран с постигането на напредък в постепенната интеграция между Европейския съюз и региона в хода на самия процес на разширяване по обратим и основан на заслуги начин.

Реформи

22. С разширяването на Съюза успешната европейска интеграция изисква политиките на Съюза да бъдат адаптирани към бъдещето и да бъдат финансирани по устойчив начин въз основа на ценностите, на които се основава Съюзът, а институциите на ЕС да продължат да функционират ефективно.
23. Европейският съвет ще разгледа вътрешните реформи на предстоящите си заседания с оглед на приемането до лятото на 2024 г. на заключения относно пътна карта за бъдещата работа.

IV. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 г.

24. Европейският съвет обсъди преразглеждането на многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г., изложено в документ EUCO 23/23, което беше твърдо подкрепено от 26 държавни и правителствени ръководители. Европейският съвет ще разгледа отново въпроса в началото на следващата година.

V. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

25. В контекста на глобална нестабилност, стратегическа конкуренция и заплахи за сигурността, Европейският съвет подчертава значението на укрепването на европейската сигурност и отбрана за постигането на амбициозен геополитически съюз. Съюзът трябва да поеме по-голяма отговорност за собствената си сигурност и отбрана, да следва стратегически курс на действие и да увеличи капацитета си за самостоятелни действия.
26. След като направи преглед на работата, извършена за изпълнение на неговите предходни заключения, на Версайската декларация и Стратегическия компас, Европейският съвет подчертава, че е необходимо да се направи повече за постигане на целите на Съюза за повишаване на отбранителната готовност и увеличаване на разходите за отбрана чрез сътрудничество, включително увеличаване на инвестициите в отбраната и развитието на способностите, както и за постигане на ефективен и интегриран пазар в областта на отбраната. По-конкретно Европейският съвет:
- а) призовава за спешно прилагане на съществуващите мерки за улесняване и координиране на съвместното възлагане на обществени поръчки и за увеличаване на оперативната съвместимост на европейската отбранителна промишленост и производствения капацитет с цел попълване на запасите на държавите членки, по-специално с оглед на подкрепата, която да бъде оказана на Украйна;
 - б) призовава върховния представител и Комисията, в координация с Европейската агенция по отбрана, бързо да представят Европейска стратегия за отбранителната промишленост, включително предложение за Европейска инвестиционна програма в областта на отбраната (ЕИПО), с оглед на необходимостта от укрепване на европейската отбранителна технологична и индустриална база, в т.ч. МСП, за да стане тя по-иновативна, конкурентоспособна и устойчива;

- в) подчертава значението на по-нататъшното развитие на интегриран пазар в областта на отбраната, за да се укрепят трансграничните вериги на доставки, да се гарантират критичните технологии и да се подобри конкурентоспособността на европейската отбранителна промишленост. За тази цел регулаторната рамка на ЕС за сектора на отбранителната промишленост следва да бъде адаптирана, за да се подобри оперативната съвместимост, стандартизацията и хармонизацията на процесите на сертифициране и да се даде възможност за по-бързи и по-гъвкави действия, по-специално по отношение на обществените поръчки;
- г) с оглед на следващия годишен доклад за напредъка по Стратегическия компас и в съответствие с ангажиментите, поети от участващите държави членки в рамките на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС), призовава за активизиране на работата за повишаване на отбранителната готовност, устойчивостта и сигурността на Съюза, включително чрез инвестиции в отбраната, военна мобилност, редовни учения с реални действия, укрепване на космическата сигурност, борба с киберзаплахите и хибридните заплахи, справяне с чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство въз основа на наскоро създадения инструментариум, включващ възможността за разглеждане на нови ограничителни мерки, и засилване на съвместното развитие на способностите, необходими за провеждането на пълния набор от мисии и операции, по-специално чрез прилагането на капацитета на ЕС за бързо развърщане;
- д) настоява за засилване на ролята на групата на Европейската инвестиционна банка в подкрепа на европейската сигурност и отбрана съгласно стратегическата инициатива на банката за европейска сигурност;
- е) в контекста на заключенията на Съвета относно гражданското измерение на ОПСО от 11 декември 2023 г. призовава към постоянна работа за укрепване на новия Пакт относно гражданското измерение на ОПСО.

27. Един по-силен и по-способен Европейски съюз в областта на сигурността и отбраната ще допринесе положително за световната и трансатлантическата сигурност и ще допълва НАТО – организацията, която за държавите, членуващи в нея, продължава да бъде основата на колективната им отбрана. Това не засяга специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и взема предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

VI. МИГРАЦИЯ И ДРУГИ ВЪПРОСИ

Миграция

28. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане по въпросите на миграцията и взе под внимание неотдавнашното писмо от председателя на Европейската комисия.
29. Европейският съюз ще продължи да следва всеобхватен подход към миграцията, който съчетава засилени външни действия, взаимноизгодни всеобхватни партньорства с държавите на произход и транзитно преминаване, справяне с първопричините за миграцията, възможности за законна миграция, по-ефективна защита на външните граници на ЕС, решителна борба с организираната престъпност, трафика и контрабандата на хора и инструментализирането на миграцията като хибридна заплаха, както и увеличаване на връщанията.

Хибридни атаки

30. Европейският съвет категорично осъжда всички хибридни атаки, включително инструментализирането на мигранти от трети държави за политически цели, и остава решен да гарантира ефективния контрол на външните граници на ЕС. Европейският съюз е решен да противодейства на продължаващите хибридни атаки, водени от Руската федерация и Беларус по неговите външни граници.

COP 28

31. Европейският съвет приветства успешното приключване на Конференцията на ООН по изменението на климата (COP28) и първия глобален преглед на Парижкото споразумение, и по-специално постигнатото споразумение да бъде ускорено намаляването на емисиите до нулеви нетни емисии до 2050 г., както и да бъдат намалени емисиите в световен мащаб с 43% до 2030 г. и с 60% до 2035 г. спрямо равнището от 2019 г., в съответствие с най-добрите налични научни данни, с цел да се запази постижимостта на целта от 1,5°C. Той приветства също изразеното от всички страни съгласие за преход към неизползване на изкопаеми горива в енергийните системи.

VII. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЕС И ТУРЦИЯ

32. Европейският съвет взема под внимание съвместния доклад на върховния представител и Европейската комисия за актуалното състояние на отношенията между ЕС и Турция и ще разгледа отново въпроса на предстоящо заседание на Европейския съвет.

VIII. БОРБА С АНТИСЕМИТИЗМА, РАСИЗМА И КСЕНОФОБИЯТА

33. Като изразява сериозна загриженост във връзка с обезпокоителните инциденти в последно време, Европейският съвет отново осъжда възможно най-остро всички форми на антисемитизъм и омраза, нетърпимост, расизъм и ксенофобия, включително омраза към мюсюлманите. Във връзка с това той припомня Плана за действие на Европейския съюз за борба с расизма и Европейската стратегия за борба с антисемитизма и подкрепя на еврейския живот, чието своевременно изпълнение е от основно значение за сигурността на еврейските общности.

IX. СТРАТЕГИЧЕСКА ПРОГРАМА

34. След неформалната среща в Гранада и последвалите консултации и като се вземат предвид дългосрочните цели за укрепване на Съюза и готовността му за приемане на нови членове, Европейският съвет ще продължи работата си по новата стратегическа програма, като определи приоритетите на Съюза и начините за постигането им през идните години и като предостави насоки за Съюза през следващия институционален цикъл. Той ще приеме следващата стратегическа програма до лятото на 2024 г.
-